

Opole, dnia 15 sierpnia 2021 r.

**OKRĘGOWA IZBA
PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH W OPOLU**

I N F O R M A C J A   P R A W N A

**w sprawie stosowania przez pracodawców przepisów Kodeksu Pracy
przy stosowaniu ustawy o sposobie ustalania najniższego
wynagrodzenia zasadniczego**

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 830 ze zm.);
- ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 132, z późn. zm.);
- rozporządzenie z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego (Dz.U. z 2017 r. poz. 497);
- ustawa z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1050)

I. Gwarancja poziomu wynagrodzenia zasadniczego:

W związku z zapytaniem dotyczącym stosowania ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych (dalej „**Ustawa**”), wskazać należy, iż osoby wykonujące zawód pielęgniarki i położnej zostały podzielone w załączniku do ustawy według kwalifikacji na trzy grupy zawodowe (poz. 7-9 tabeli).

Ustawa stanowi dla pracowników, którzy zostali zakwalifikowani do danych grup, z uwagi na ich kwalifikacje gwarancję, że ich wynagrodzenie zasadnicze nie będzie niższe niż wynikające z wyliczeń opisanych w Ustawie. Zatem nakłada wprost obowiązek urzeczywistnienia określonych w niej gwarancji i określenia poziomu wynagrodzenia zasadniczego.

Przy czym skutki tej regulacji prawnej nie są obojętne dla kształtowania wynagrodzeń u danego pracodawcy w szerszym wymiarze. Wiąże się to z prawem do jednakowego wynagrodzenia za pracę jednakową lub za pracę o jednakowej wartości.

II. Zasada równego traktowania pracowników

Wysokość najniższych wynagrodzeń zasadniczych oraz wzajemnych relacji pomiędzy wynagrodzeniami dla poszczególnych kategorii zawodowych pracowników medycznych nie wyłącza ogólnych przepisów prawa pracy, normujących zasady ustalania wynagrodzenia za pracę.

W tym zakładać należy możliwość różnicowania wysokości wynagrodzeń poszczególnych pracowników w zależności od posiadanego doświadczenia zawodowego. Jednakże pod warunkiem, że zachowany zostanie minimalny poziom wynagrodzeń wyliczony zgodnie z Ustawą.

W związku z tym, że jak wspomniano wyżej, nadal zastosowanie mają zasady prawa pracy, zastosowanie ma również zasada równego traktowania pracowników, o której mowa w art. 183c § 1 k.p., zgodnie z którą pracownicy mają prawo do jednakowego wynagrodzenia za pracę jednakową lub za pracę o jednakowej wartości.

Pracami o jednakowej wartości są prace, których wykonanie wymaga od pracowników porównywalnych kwalifikacji zawodowych potwierdzonych dokumentami przewidzianymi w odrębnych przepisach lub praktyką lub doświadczeniem zawodowym, a także porównywalnej odpowiedzialności i wysiłku.

Nie jest zatem obojętny dla określenia wysokości wynagrodzenia pracowników fakt, iż część zespołu będzie miała zagwarantowany poziom wynagrodzenia wyliczony na podstawie Ustawy na wyższym poziomie, w sytuacji, gdy osoby nie podlegające wprost pod daną wyższą grupę (zakwalifikowane do grupy niższej) będą wykonywały pracę jednakową lub pracę o jednakowej wartości. Z powołaniem się na omawianą wyżej zasadę będą mogły wywodzić, iż ich wynagrodzenie powinno być zrównane z osobami zarabiającymi więcej na podstawie Ustawy, skoro świadczą pracę o jednakowej wartości.

Zwrócić w tym kontekście należy uwagę, że to sam ustawodawca na poziomie aktów powszechnie obowiązujących pozwala na zrównanie w uprawnieniach do realizacji danych świadczeń pielęgniarek legitymujących się różnym poziomem wykształcenia. Mianowicie, uznaje, iż są one „równe” w tej kwestii dopuszczając je (pomimo ukończenia różnych form kształcenia) do udzielania tożsamyh świadczeń (a więc wykonywania tożsamej pracy).

Przykładowo z definicji pielęgniarki POZ, określonej w ustawie o podstawowej opiece zdrowotnej, wynika, że pielęgniarką POZ może być zarówno

---

---

pielęgniarka, która: 1) posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego albo 2) ukończyła kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego, albo 3) odbyła szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego, albo 4) odbyła kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego, albo 5) posiada tytuł zawodowy magistra pielęgniarstwa.

Kolejny przykład znajdujemy w § 3 rozporządzenia *w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego* który określa, że pielęgniarka jest uprawniona do wykonywania samodzielnie bez zlecenia lekarskiego: „3) świadczeń leczniczych obejmujących: dobór sposobów leczenia ran, jeżeli ukończyła kurs specjalistyczny lub kurs kwalifikacyjny lub posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa, jeżeli program kursu lub specjalizacji obejmowały treści kształcenia z tego zakresu, lub posiada tytuł magistra pielęgniarstwa”.

III. Najniższe wynagrodzenie – a wynagrodzenie godziwe

Pracodawcy zobowiązani są przepisami Ustawy do zapewnienia najniższego dopuszczalnego przepisami prawa poziomu wynagrodzeń, nie niższych niż wynikające z przeliczenia współczynników pracy i kwoty bazowej – przy czym podkreślić należy, iż kwoty te stanowią minimum, a wynagrodzenie członków samorządu pielęgniarek i położnych zaliczonych do danych grup (poz. 7-9 tabeli) nie może być kwotą, która jest niższa.

Z racji użycia przez prawodawcę wyrażenia „najniższego” wynagrodzenia zasadniczego, uznać należy, iż pracodawca może płacić pielęgniarce/położnej więcej, a pielęgniarka/położna może domagać się wynagrodzenia wyższego niż to, które wynika z zastosowania stawki minimalnej określonej w Ustawie.

Uzasadnieniem powyższego jest również inne pojęcie związane z kształtowaniem wynagrodzenia określone w Kodeksie pracy. A mianowicie, „wynagrodzenie godziwe”.

Instrumenty kształtowania poziomu wynagrodzenia powinny pozwalać na kształtowanie jego na godziwym poziomie, przy respektowaniu zasady wynikającej z art. 13 k.p., zgodnie z którym pracownik ma prawo do godziwego wynagrodzenia za pracę. Warunki realizacji tego prawa określają przepisy prawa pracy oraz polityka państwa w dziedzinie płac, w szczególności poprzez ustalanie minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Pracodawca kształtując wynagrodzenia pracownicze powinien kierować się zasadą wynikającą z tego przepisu i choć przyjmuje się, iż z samego prawa do godziwego wynagrodzenia pracownik nie może wywodzić roszczenia do sądu pracy o zapłatę wyższego wynagrodzenia (poza żądaniem wyrównania wynagrodzenia do poziomu najniższego), o tyle za trafny należy uznać pogląd, że przepis art. 13 k.p. stanowi wskazówkę przy stosowaniu przepisów prawa dotyczących wynagrodzenia za pracę.

Pojęcie "godziwego wynagrodzenia" jest pojęciem niedookreślonym, a próba jego definicji uwzględniać musi nie tylko rodzaj, ilość i nakład pracy (ekwiwalentność

---

wynagrodzenia za pracę art. 78 § 1 k.p.) czy też konieczność zapewnienia pracownikowi i jego rodzinie godziwego poziomu życia.

Dyrektywa zawarta w art. 78 § 1 k.p., wskazuje, że wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.

IV. Stanowisko MZ

Powyższe stanowisko jest zbieżne z tym zajmowanym przez Departament Dialogu Społecznego Ministerstwa Zdrowia, wyrażonym w piśmie z dnia 21 lipca 2021 r. (właściwie ponowionym już w stosunku do tego prezentowanego jeszcze w 2017 r., po wejściu w życie Ustawy) w którym czytamy:

„Podkreślenia wymaga, że przepisy ustawy określając jedynie najniższe wysokości wynagrodzeń zasadniczych (ustawa nie tworzy siatki płac), jednocześnie nie wyłączają w żadnym miejscu przepisów ogólnych Kodeksu pracy. W pierwszym rzędzie dokonując ustalenia wynagrodzenia pracownika pracodawca kierować powinien się ogólną dyrektywą prawa pracy określoną w art. 78 k.p. Ponadto w przypadku, gdy w danym podmiocie leczniczym zatrudnieni są pracownicy na jednakowych stanowiskach, którzy wykonują takie same obowiązki, lecz posiadają różne - lecz porównywalne - kwalifikacje, wówczas pracodawca stosować, powinien art. Kodeksu pracy, zgodnie z którym pracownicy mają prawo do jednakowego wynagrodzenia za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości.

Pracami o jednakowej wartości są prace, których wykonywanie wymaga od pracowników porównywalnych kwalifikacji zawodowych, potwierdzonych dokumentami przewidzianymi w odrębnych przepisach lub praktyką i doświadczeniem zawodowym, a także porównywalnej odpowiedzialności i wysiłku (art. 18^{3c} S 3 Kodeksu pracy).”

Aleksandra Krzemińska
RADCA PRAWNY